

Curtea Supremă de Justiție  
D E C I Z I E

26 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Boico Victor, Catan Liliana,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către partea vătămată Andonii Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 mai 2020, în cauza penală în privința lui,

*Secrieru Eugeniu xxx născut la xxxxx, originar din xxxxx, domiciliat în satul xxxxxx*

*Termenul examinării cauzei:*

*Prima instanță: 12.07.2019 – 26.12.2019;*

*Instanța de apel: 05.02.2020 – 26.05.2020;*

*Instanța de recurs: 20.01.2021 – 26.05.2021.*

**A C O N S T A T A T:**

1. Prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Glodeni din 26 decembrie 2019, Secrieru Eugeniu, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.b), f) Cod penal și în baza acestei Legi, i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani.

Conform art. 72 alin.(3) Cod penal, s-a dispus ca pedeapsa stabilită inculpatului Secrieru Eugeniu să fie executată în penitenciar de tip semiînchis.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Secrieru Eugeniu la data de 27 martie 2019, aproximativ la ora 21:20, observându-l pe cunoscutul său Pintilie Maximilian, care se afla la stația de oprire a transportului public din satul Balatina, raionul Glodeni, s-a apropiat de dânsul, unde jos a observat o persoană necunoscută, care ulterior s-a dovedit a fi Andonii Andrei, și din cuvintele lui Pintilie Maximilian a înțeles că între dânsii au avut loc niște altercații.

Ulterior, având scopul sustragerii pe deschis a bunurilor altei persoane, înțelegând caracterul ilegal al acțiunilor sale, profitând de imposibilitatea lui Andonii Andrei de a se apăra, Secrieru Eugeniu împreună cu Pintilie Maximilian, au început să-l caute pe Andonii Andrei prin buzunarele de la pantaloni în care era îmbrăcat, de unde în mod deschis au sustras un telefon mobil de model „Xiaomi Redmi 5”, în care era instalată cartela SIM cu nr. xxxxxxxxx, în valoare de 4800 lei, două bancnote a câte 50 lei, un pachet de țigări marca „Bomond” la prețul de 19 lei, după care l-au dezbrăcat și i-au sustras scurta în care era îmbrăcat la prețul de 200

lei, împărțind bunurile sustrase între ei doi, astfel, cauzându-i părții vătămate Andonii Andrei o daună în proporții considerabile în sumă totală de 5119 lei.

Astfel, prin acțiunile sale prejudiciabile Secrieru Eugeniu a comis infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal – *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, comis de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Crecicovschi Dorian în numele inculpatului Secrieru Eugeniu, care a solicitat casarea sentinței contestate, și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Secrieru Eugeniu să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă în baza art. 90 Cod penal.

*În motivarea cerințelor sale, apelantul a indicat că:*

- pedeapsa aplicată inculpatului este prea aspră, necățind la faptul, că inculpatul a recunoscut vina și a cooperat cu organele de anchetă;

- pe parcursul urmăririi penale învinuirea inculpatului i-a fost modificată din jaf în tâlhărie. Astfel, cauza penală a fost trimisă în instanța de judecată cu calificativul tâlhărie, fapt care l-a împiedicat pe inculpat să înainteze o cerere de examinarea cauzei în baza probelor, ca să opteze pentru o pedeapsă cu suspendare, non privativă de libertate;

- în faza cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine, că Secrieru Eugeniu, nu a atacat pe nimeni;

- inculpatul și-a recunoscut vina, a colaborat cu organele e anchetă, i-a achitat victimei despăgubirile, cu concubina educă doi copii minori, are un loc permanent de muncă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 mai 2020 a fost respins ca nefondat apelul declarat de către avocatul Crecicovschi Dorian în numele inculpatului Secrieru Eugeniu, și menținută fără modificări sentința Judecătoreiei Drochia, sediul Glodeni din 26 decembrie 2019.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, judecând cauza penală nominalizată, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

La fel, în viziunea instanței de apel, prima instanță corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea faptelor incriminate și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor lui Secrieru Eugeniu în baza art.187 alin.(2) lit.b), f) Cod penal, corect a apreciat măsura de pedeapsă sub formă de închisoare, ținând cont de circumstanțele cauzei, persoana vinovată și urmările survenite.

În continuare, instanța de apel a menționat că prima instanță i-a aplicat inculpatului Secrieru Eugeniu o pedeapsă prevăzută de lege, proporțională faptei

infracționale, ținând cont de personalitatea inculpatului și consecințele infracțiunii, fiind dată deplină eficiență normelor legale ce prevăd individualizarea pedepsei.

Subsecvent, instanța de apel a notat că, în privința lui Secrieru Eugeniu corect a fost stabilită pedeapsă sub formă de închisoare cu executarea reală pe un termen de cinci ani, or, izolarea ultimului de societate este necesară în raport cu acțiunile comise, pericolul social al faptelor și personalitatea inculpatului.

Având în vedere cele expuse, instanța de apel a calificat argumentele avocatului menționate în cererea sa de apel ca fiind declarative, or acestea nu pot duce la desființarea sentinței.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către partea vătămată Andonii Andrei, care fără a invoca vreun temei din cele statuate de art.427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită rejudecarea cauzei.

În motivarea cerințelor sale, recurentul invocă că, Secrieru Eugeniu a fost recunoscut vinovat și condamnat, fără vreun motiv întemeiat, or ultimul nu a participat la săvârșirea infracțiunii ce i se incriminează.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1<sup>1</sup> Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, menționând că argumentele invocate de recurent nu îndeplinesc cerințele de conținut prevăzute de art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, potrivit cărora autorul trebuie să invoce concret unul din temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, pledând astfel, pentru inadmisibilitatea recursului declarat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este declarat peste termen.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de atac cu recurs a deciziei instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit materialelor dosarului, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți a fost pronunțat la 26 mai 2020, în absența părții vătămate Andonii Andrei, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 17, vol. II), fiind menționat că pronunțarea integrală a deciziei va avea loc la data de 23 iunie 2020.

Tot din procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel din 23 iunie 2020 (f.d. 21, vol. II) se constată că, la data stabilită, în prezența procurorului, a fost pronunțată decizia motivată.

Conform materialelor cauzei, copia deciziei motivate, a fost expediată părții vătămate Andonii Andrei la data de 24 iunie 2020, fapt confirmat prin scrisoare de expediere a deciziei motivate (f.d.28, vol. II), ordine în care, se prezumă că partea vătămată a cunoscut despre soluția pe caz, or acesta a fost citat la ședințele de judecată în cadrul examinării cauzei în Curtea de Apel Chișinău.

În continuare, Colegiul penal menționează că, partea vătămată Andonii Andrei a declarat recurs ordinar împotriva deciziei adoptate de către instanța de apel, la data de **24 decembrie 2020**, fapt confirmat prin ștampila cu numărul de înregistrare a Curții Supreme de Justiție.

Așadar, Colegiul penal specifică faptul că, pentru partea vătămată Andonii Andrei termenul de atac prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, urmează a fi calculat începând cu data de **24 iunie 2020**, adică a doua zi după pronunțarea deciziei motivate, ținând cont de dispozițiile art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală și expiră la **24 iulie 2021**.

Prin urmare, recursul părții vătămate, Andonii Andrei declarat la 24 decembrie 2020 nu se încadrează în termenul limită prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, fiind depus peste 5 luni.

La acest capitol este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate.

Totodată, Colegiul penal menționează, că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut și are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Mai mult, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza *Ponomariov vs Ucraina* (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza *Bodiu vs. Republica Moldova din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10)*, în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

Astfel, odată ce recursul ordinar al părții vătămate, Andonii Andrei este declarat peste termen, urmează a fi dispusă inadmisibilitatea acestuia.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

#### **D E C I D E :**

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către partea vătămată Andonii Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 mai 2020, în cauza penală privindu-l pe *Secrieru Eugeniu xxxx* ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **08 iulie 2021**.

**Președinte**

Diaconu Iurie

**Judecători**

Boico Victor

Catan Liliana